

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний технологічний університет
Кафедра економіки промисловості

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**на тему: «Обґрунтування стратегії зростання прибутковості
діяльності підприємств виноробної галузі України»**

на здобуття ступеню вищої освіти «магістр»

Здобувача Рабажди М.І.

2 курсу 710 групи

Керівник доц. Фрум О.Л.

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від «12» грудня 2022 р., протокол №7

Завідувач кафедри економіки промисловості _____ проф. Павлов О.І.

Одеса – 2022 рік

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки бізнесу і контролю
Кафедра економіки промисловості
Ступінь вищої освіти «магістр»
Спеціальність 051 «Економіка»
Освітня програма «Економіка підприємства»

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Зав. кафедри
економіки промисловості
професор Павлов О.І.**

«___» _____ 2022 р.

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Рабаджи Миколи Івановича

---

1. Тема роботи: *«Обґрунтування стратегії зростання прибутковості діяльності підприємств виноробної галузі України»*
Затверджена наказом *від 07 жовтня 2021 р. наказ №856-03*

2. Термін здачі здобувачем закінченої роботи **06 грудня 2022 р.**

3. Вихідні дані до роботи: статистичні данні про результати діяльності підприємств України, що здійснюють господарську діяльність за КВЕД–2010 11.2 Виробництво виноградних вин, бухгалтерська та статистична звітність ТОВ «Вознесенський коньячний завод» та ПрАТ «Південна винокурня», підручники, наукові статті, монографії, дисертації та інші публікації за темою управління прибутковістю підприємств, інформація з мережі Інтернет

4. Перелік питань, які потрібно розробити: 1. Теоретико-методичні основи обґрунтування стратегій прибутковості підприємств. 2. Методично-практичні аспекти обґрунтування стратегій підвищення прибутковості підприємств. 3. Практичні аспекти обґрунтування стратегій підвищення прибутковості підприємств виноробної галузі України.

5. Перелік графічного матеріалу: 1. Мета, завдання об'єкт і предмет дослідження. 2. Методологічний підхід до поняття «прибутковість підприємства». 3. Система стратегій підприємства. 3. Види конкурентних стратегій та стратегій прибутковості підприємства. 4. Місце стратегій прибутковості в системі стратегій підприємства. 5. Складові процесу управління прибутковістю підприємства у системі управління підприємством. 6. Аналіз фінансових результатів до оподаткування підприємств виноробної галузі України. 7. Аналіз чистого прибутку підприємств виноробної галузі України. 8. Обґрунтування стратегії підвищення прибутковості ТОВ «Вознесенський коньячний завод». 9. Обґрунтування стратегії підвищення прибутковості ПрАТ «Південна винокурня»

6. Консультанти по роботі із зазначенням розділів роботи, що стосуються їх:

Розділ	Консультант (вчене звання, П.І.П.)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

2. Дата видачі завдання 31 серпня 2022 р.

Керівник _____ доц. Фрум О.Л.

Завдання прийняв до виконання _____ Рабаджи М.І.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№п /п	Назва етапів випускної роботи	Термін виконання етапів роботи
1.	Робота з літературними джерелами та розробка теоретичної частини випускної роботи	05.09.2022р. – 02.10.2022р.
2.	Збирання та обробка статистичних даних про результати діяльності підприємств виноробної галузі України	03.10.2022р. – 15.10.2022р.
3.	Виконання аналізу прибутковості виноробної галузі України	16.10.2022р. – 21.10.2022р.
4.	Виконання аналізу прибутковості підприємств виноробної галузі України	22.10.2022р. – 06.11.2022р.
5.	Аналіз методів обґрунтування стратегій прибутковості підприємств	07.11.2022р. – 16.11.2022р.
6.	Розробка пропозицій та апробація їх практичного застосування	17.11.2022р. – 25.11.2022р.
7.	Оформлення кваліфікаційної роботи	26.11.2022р. – 05.12.2022р.
8.	Надання кваліфікаційної роботи на кафедру	06.12.2022р.

Здобувач-дипломник _____ Рабаджи М.І.

Керівник роботи _____ доц. Фрум О.Л.

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота магістра містить 132 сторінки, 47 таблиць, 22 рисунки, список використаних джерел з 98 найменувань, 9 додатків.

Метою виконання роботи є розгляд методів та прийомів обґрунтування стратегії зростання прибутковості діяльності підприємств виноробної галузі України.

Об'єктом аналізу, узагальнень і дослідження є управління прибутковістю діяльності підприємств.

Предметом дослідження є методи та моделі обґрунтування стратегії зростання прибутковості діяльності підприємств.

Завданням роботи передбачено:

- розглянути теоретико-методичні основи обґрунтування стратегій прибутковості підприємств;
- провести аналіз результатів реалізації стратегій прибутковості у виноробній галузі України;
- здійснити аналіз методів обґрунтування стратегій підприємств;
- розробити методико-методологічне підґрунтя обґрунтування стратегій прибутковості підприємств;
- застосувати економіко-математичні моделі обґрунтування стратегії зростання прибутковості на ТОВ «Вознесенський коньячний завод» та ПрАТ «Південна винокурня».

За результатами роботи сформульовано висновки та пропозиції із застосування економіко-математичних моделей в обґрунтуванні стратегії зростання прибутковості діяльності підприємств.

Одержані результати можуть бути використанні у практичній діяльності підприємств виноробної галузі України.

Рік виконання роботи 2022.

Рік захисту роботи 2022.

ABSTRACT

The master's thesis contains 132 pages, 47 tables, 22 figures, a list of used sources with 98 names, 9 appendices.

The purpose of the work is to consider the methods and techniques of substantiating the strategy of increasing the profitability of the enterprises of the wine industry of Ukraine.

The object of analysis, generalizations and research is profitability management of enterprises.

The subject of the study is the methods and models of substantiating the strategy of increasing the profitability of enterprises.

The tasks include:

- to consider the theoretical and methodological bases of substantiation of enterprise profitability strategies;
- analyze the results of the implementation of profitability strategies in the wine industry of Ukraine;
- to carry out an analysis of the methods of substantiation of enterprise strategies;
- to develop a methodical and methodological basis for substantiating the profitability strategies of enterprises;
- apply economic-mathematical models for substantiating the profitability growth strategy at LLC "Voznesensky Cognac Plant" and PJSC "Pivdenna Vynokurnia".

Based on the results of the work, conclusions and proposals on the application of economic-mathematical models in the justification of the strategy of increasing the profitability of the enterprises were formulated.

The obtained results can be used in the practical activities of enterprises of the wine industry of Ukraine.

The year of performance is 2022.

The year of job protection is 2022.

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	9
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБГРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЙ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	12
1.1. Методологічний зв'язок понять «прибуток», «рентабельність», «прибутковість»	12
1.2. Теоретичні підходи до складу процесу управління прибутковістю підприємств	24
1.3. Методичні основи обґрунтування стратегій прибутковості підприємств	31
Висновок за розділом 1	43
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОБГРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЙ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	46
2.1. Огляд алгоритмів процесу управління прибутковістю підприємств	46
2.2. Аналіз моделей обґрунтування стратегій прибутковості підприємств	50
2.3. Оцінка результатів реалізації стратегій прибутковості у виноробній галузі України	60
Висновок за розділом 2	71
РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОБГРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЙ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	75
3.1. Методико-методологічне підґрунтя обґрунтування стратегій прибутковості підприємств	75
3.2. Оцінка результатів реалізації стратегій прибутковості на ТОВ «Вознесенський коньячний завод» та ПрАТ «Південна винокурня»	81

3.3. Моделювання показників прибутковості для обґрунтування стратегій прибутковості ТОВ «Вознесенський коньячний завод» та ПрАТ «Південна винокурня»	93
Висновок за розділом 3	102
ВИСНОВКИ	105
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	110
ДОДАТКИ	119

ВСТУП

Актуальність теми. Основним показником, який характеризує стан підприємства та є основою ефективної роботи підприємства, є його прибутковість. Саме прибутковість в умовах ринкової економіки є як головною метою, так і забезпеченням подальшого існування підприємства.

Третина українських виноробних підприємств є збитковими, що свідчить про їх неефективне управління ними і гальмує як розвиток самих підприємств, так і суспільства у цілому.

За цих умов постає питання підвищення ефективності господарювання, а саме управління процесом, завдяки якому підприємство зможе забезпечити прибуткову діяльність.

Важливе значення розв'язання завдань функціонування та розвитку підприємств у конкурентному середовищі потребує наявності у підприємства обґрунтованого плану дій та можливості його реалізації. Питання розробки та реалізації стратегій прибутковості невідривно пов'язано зі стратегією розвитку підприємства, як джерело забезпечення їх реалізації необхідними ресурсами.

Прибутковість безпосередньо пов'язана з отриманням прибутку та показує ефективність діяльності підприємств різних форм власності та характеризує інтенсивність їх роботи. Тому підвищення прибутковості є дуже важливим фактором для подальшого ефективного функціонування та розвитку підприємства.

Отже, визначення рівня прибутковості підприємств, ретроспективний

Студент	Рабаджи М.І.			КРМ.ЕП.1.856-03.1.2			
				Текстова частина	Стад		Стор.
						9	132
Керівник	Фрум О.Л.				ОНТУ		
Зав.каф.	Павлов О.І.						

та перспективний аналіз фінансових результатів, визначення чинників впливу на прибутковість підприємств та шляхів її підвищення, розгляд методичного підґрунтя та практичного досвіду обґрунтування стратегій прибутковості підприємств є актуальним і зумовлює доцільність розгляду теми дослідження.

Питання управління прибутковістю діяльності підприємств та її підвищення, аналізу та оцінки його результатів розглядали багато вітчизняних та іноземних дослідників І. Бланк, В. Блонська, Ф. Бутинець, Ю. Гайбура, Б. Данилишин, О. Добровольська, Л. Лігоненко, А.Мазаракі, О. Мелень, М. Огійчук, А. Поддєрьогін, Г. Савицька, В. Савчук, А. Шеремет та інші.

Однак, більшість досліджень спрямована на теоретичні, методологічні та методичні аспекти прибутковості підприємств, визначення дефініцій, обґрунтування системи та механізмів управління прибутковістю й т. ін.

Незважаючи на наявність значної кількості досліджень, недостатньо розкритими залишаються питання обґрунтування теоретичних та методичних основ обґрунтування стратегій прибутковості, спірним аспектом дослідження є застосування економіко-математичних моделей для обґрунтування стратегій підвищення прибутковості підприємств.

Мета і завдання дослідження. Метою виконання роботи є визначення доцільності застосування методів та прийомів обґрунтування стратегії зростання прибутковості діяльності підприємств виноробної галузі України.

Завданнями роботи передбачено:

- розглянути теоретико-методичні основи обґрунтування стратегій прибутковості підприємств;
- провести аналіз результатів реалізації стратегій прибутковості у виноробній галузі України;
- здійснити аналіз методів обґрунтування стратегій підприємств;
- застосувати економіко-математичні моделі для обґрунтування стратегії зростання прибутковості на ТОВ «Вознесенський коньячний завод» та ПрАТ «Південна винокурня».

За результатами роботи сформульовано висновки та пропозиції із застосування економіко-математичних моделей в обґрунтуванні стратегії зростання прибутковості діяльності підприємств.

Об'єктом аналізу, узагальнень і дослідження є управління прибутковістю діяльності підприємств.

Предметом дослідження є застосування методів і моделей обґрунтування стратегії зростання прибутковості діяльності підприємств.

Методи дослідження. Для проведення дослідження використано абстрактно-логічний та економіко-статистичний методи, методи структурного та динамічного аналізу, методи ретроспективного аналізу та перспективного аналізу на основі економіко-математичного моделювання.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в поглибленні теоретико-методичних положень і розробці практичних рекомендацій із застосування економіко-математичних моделей для обґрунтування стратегій прибутковості підприємств виноробної галузі України.

До основного наукового результату, який становить особистий внесок автора в розробку досліджуваної проблеми, належить такий:

– отримав подальший розвиток застосування методів кореляційно-регресійного аналізу в моделюванні результатів реалізації стратегій прибутковості підприємств та в обґрунтуванні стратегій підвищення прибутковості підприємств виноробної галузі України.

Апробація результатів дослідження. Основні положення дослідження були представлені та отримали схвалення на X Міжнародній науково-практичній конференції «Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття» (Одеса, 2022 р.).

Публікації. За результатами кваліфікаційної роботи опубліковано 1 наукова праця загальним обсягом 0,2 д.а., з них 0,1 д.а. належить особисто автору.